

Bizakodó árverezők

Az Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok egyik érdekes szakmai eseménye a sertés árverés, amikor is a kiállított sertések egy részét ily módon értékesítik. Az árverések hangulatát alapjaiban befolyásolja a hízsértés piaci helyzete. Most olyan időben volt a kiállítás, amikor az elmúlt évek, vagy megkockáztathatjuk, hogy az elmúlt évtized legjobb hízóarai alakultak ki. Az ebből eredő bizakodás úgy a kiállításon, mint az árverésen érződött.

Összesen 117 egyedat szállítottak be a kiállításra a tenyésztők. Természetes, hogy mindenki a biztosra törekszik, ezért a tenyésztők igyekeznek az árverés kockázatát csökkenteni, megpróbálják még az árverés előtt eladni az állataikat. Ez nagyrészt sikerült is: a teljes létszám harmada, 39 egyed került kalapács alá, a többit addigra eladták. Volt, akinek három vevő alkudott az állatára, ezért nem adta oda, döntően inkább az árverés. Főleg magyar nagyfehér, magyar lapály és ezek keresztezései, F_1 kocasüldők tették ki az árverés kínálatát. Mellettük öt tenyészkán egészítette ki a sort. A kikiáltási árak a múlt évinél valamelyest magasabbak voltak, de meg kell jegyezni, hogy az állatokban megtestesült tenyészértékhez viszonyítva igen alacsonyok, mondhatjuk azt, hogy mi jóval olcsóbbak vagyunk a versenytársainknál, hiszen az ilyen genetikai értékű tenyészállatok külföldön jóval drágábban forognak. A kocák esetében sok állat kikiáltási áron (70–80 ezer Ft) kelt el, a kanok közül a legmagasabb árat egy pietrain x hamphshire terminálnak érte el, amit 301 ezer forintba felcicáltak.

Ahogy már az évek során megszoktuk, Csóka Lajos, az ISV Zrt. tenyésztésvezetője, a Magyar Fajtatiszta Sertést

Az árverésre szánt állatok paramétereit Csóka Lajos ismertette

Tenyésztők Egyesületének elnökségi tagja részletesen és közérthetően ismertette az állatok adatait, s adott szakmai értékelést az árverési négyesögbe került állatokról. A licitálás technikai részét Székely Pál, az OMMI nyugalmazott állattenyésztési osztályvezetője vezette.

Megkértük Csóka Lajost, hogy foglalja össze a korábbi tenyészbírálat tapasztalatait, s értékelje az árverést, nem utolsósorban ismertesse a tenyésztésben érvényesülő tendenciákat.

A magyar nagyfehér és magyar lapály fajták esetében, mivel azok mint nagyszüldők, az anyai tulajdonságok hordozói, a tenyésztők arra koncentráltak, hogy ez a két fajta minél nagyobb potenciális szaporasággal rendelkezzen, és ezért láthatóan sokat is tesznek – mondta Csóka Lajos. – Időről időre Európa legjobb tenyészeteiből vásárolnak új vonalakat, nemesítik a fajtáikat, ami meglátszik az állatokon. Ha több év távlatából nézzük, akkor megállapíthatjuk, hogy mind hosszabb törzsű, nagyobb testkapacitású, nagyobb ráámájú, szilárd szerkezetű állatokat mutatnak be. Ezért szeretném kihangsúlyozni, itt az árveréseknél is többször felhívtam rá a figyelmet, hogy nekünk minden fajtánál, de ezeknél a fajtáknál különösen az az elvünk, hogy nemcsak a

genetikai értéket, a potenciális szaporaságot kell nézni, hanem azt is, hogy ehhez milyen küllemi tulajdonságok tartoznak. Érttem ez alatt a nagy ráámát, az erős csontozatot, a nagy testkapacitást, a jó lábvégeket, a szép típust. A kettő, vagyis a teljesítmény és a küllem egysége teszi, hogy mi ebben jobbak vagyunk a fajtáinkkal, mint a versenytársak. Ez adja azt a lehetőséget, hogy ezek az állatok nagy életteljesítményt tudjanak garantálni, ami gazdaságossági szempontból sem közömbös.

Bírálatkor, árveréskor van lehetőségünk a gazdák tudomására hozni, hogy miért ezeket a fajtákat használjuk. Azért, mert ezekben a fajtákban – mivel tisztavérű fajták – jól rögzülnek a tulajdonságok, ezáltal az utódokban szépen ismételhetjük, realizálhatjuk azokat. Mindezt a fajtatiszta tenyésztés, a keresztezések nagy előnyének tartjuk. Azt is tudjuk, hogy a két nagyszüldői fajta anyai oldalon egymással kiválóan kombinálódik. Egy erős heterozis hatás mellett anyai F_1 -et hozunk létre azért, hogy azzal – a nagy teljesítmények okán – a termelés a lehető leggazdaságosabb legyen. A keresztezési programjainkban megvannak az anyai F_1 -ek legjobb befejező fajtái. E terminál fajták lehetnek tisztavérűek, mint például a duroc, a pietrain, a hamphshire vagy ezek keresztezései. Amikor tisztavérű duroc-kal fejezzük be – egyébként ez nemzeti program is – meg akarjuk magunkat különböztetni az átlagos minőségtől. Ezzel tudunk ilyen irányba hatni, hiszen a duroc jó kombinációt ad, mert nagy növekedési erély,

Nagy figyelem kísérte az állatok bemutatását

nagyon jó takarmányértékesítés mellett ízletes márványozott húst ad. Így tudtunk a minőségi hússal egy olyan piaci rést találni, ahova mi nagyon jól beleillünk a konstrukciónkkal. Ez pedig a fejlett és fejlődő keleti országok igényes piaca.

Az anyai és az apai fajtákat is időről időre javítjuk. Ennek jó példája az utóbbi két év, amikor is új vonalakat, sőt teljes importot is hoztunk a törzsek feljavítására. Ezeket az állatokat nagyon nagy genetikai háttér, és a már elmondott jó küllemi tulajdonságok is jellemzik. Nagy reményeink vannak, hogy a született malacsámat rajtuk keresztül tovább tudjuk növelni. A duroc esetében a világ legjobb genetikáját hoztuk be, amivel a tömeggyarapodást kívánjuk növelni, hiszen ez a gazdaságosság egyik legfontosabb értékmérője. Célunk, hogy biztonságosan 1000 gramm fölötti tömeggyarapodást produkáljunk a hizlalás fázisában. Mindez már a tesztekben visszaigazolódik. Természetesen tudjuk, hogy a fajtát minden tekintetben – takarmány, elhelyezés, hozzáférés, menedzsmenst stb. – ki kell szolgálni ahhoz, hogy minél többet kihozzunk a genetikai potenciálból. Ez a jövő és már a mindennapjaink is. Itt a kiállításon, az árverésen is

Növénytermesztési állapotfelmérés

Nincs olyan év, hogy Birkás Márta professzorral ne találkoznánk Hódmezővásárhelyen. Őt természetesen nem a kiállított állatokról kérdeztük, hanem megragadtuk az alkalmat, hogy talajaink állapotáról érdeklődjünk egy semmilyen szempontból nem szokványos tél és tavasz után.

– Először is tekintsünk vissza az elmúlt esztendőre! – kezdte az „állapotfelmérést” Birkás Márta. – Sokan boldogan mesélik, hogy milyen nagy terméseket takarítottak be tavaly. Az átlagnál több csapadék elősegítette a nagy termések elérését, de az egyúttal talajállapot-hibák kialakulásához is vezetett. Sok helyen már a nyári aratáskor, az őszi betakarításkor pedig különösen súlyos taposási károk és művelési hibák keletkeztek. Talán még fel tudják idézni a gazdálkodók, milyen nehézségek adódtak az őszi talajművelések és vetések során. A búza vetése december közepéig húzódott el. Bár ősszel sok eső esett, de a január, február, március száraznak bizonyult. A szárazságnak sokkal súlyosabb hatása van akkor – és ezt a saját kísérletünkben is tapasztaltam –, ha olyan esős időszak után következik, amikor a talaj szerkezetét a taposások és a művelések nagymértékben károsították. Hogyan

lehet ezt az állapotot helyrehozni úgy, hogy a növény normálisan fejlődjön, virágozzon, majd az elvárt szinten teremjen? – tette fel a kérdést a professzor.

– Azt sem szabad elfelejteni – folytatta –, hogy januárban több erősen fagyos nap volt. A késői vetésű búzák mégsem a fagy miatt gyengébbek, hanem a kora tavaszi szárazság miatt. Az őszi zab azonban megsínylette a fagyokat. A mostanában normálisnak nevezett enyhe őszön az őszi zab jó tőszámmal kikelt volna november eleji vetéssel is, holott október közepe az ajánlott vetési ideje. Aki az esőzések miatt később tudott vetni repcét vagy őszi gabonát, és azok felé elvitte a fagy, nehéz helyzetbe került tavasszal, hogy mivel pótolja a kiesést.

– Az idei tavasz sem volt szokványos! A tavaszi magágy-készítéssel ott voltak nagyobb bajok, ahol ősszel szalonnásan szántottak. Sokan még mindig úgy gondolják, ha vizes a talaj, akkor az eke a megfelelő művelőeszköz. Abban az esetben, ha valakinek nincs kultivátora, ez érthető, bár a lazítót is lehet kultivátorként használni. A lazítót 30–35 centi mélyen járatva →

A licitálók közül többen azzal a szándékkal érkeztek, hogy a kiállításon szerezzék be az új állataikat, nem egy közülük már visszatérő vevő volt

látom az előrehaladást, például amikor azt tapasztalom, hogy a teljesítmény és a küllem egysége jobban megvalósul, mint a külföldi versenytársainknál. Máshol uralkodó nézet, hogy ne foglalkozunk a küllemmel, az adatok, a számok bővítésében élnek. Mi a kettő egységében gondolkodunk, amelyet piaci előnnyé is kovácsolhatunk. Ezzel a konstrukcióval – bármely végtermék kant vagy annak kombinációját használjuk – az egyöntetű, jó minőségű, ízletes végtermék gazdaságos előállítását tudjuk garantálni.

LENGYEL ZOLTÁN

Szántott talaj fagyok után